

ს.ს.ი.პ. გარემოს ეროვნული სააგენტო
09.06.2023
№ 5297

09.06.2023

80/02-23

თქვენი 2023 წლის 11 აპრილის N21/2545 წერილის თანახმად, წარმოგიდგენთ ინფორმაციას, შპს „აჭარისწყალი ჯორჯიას“ „სხალთა ჰესის“ ქვესადგურის „შუახევი ჰესის“ ქვესადგურთან დამაკავშირებელი 35 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშსა და თანდართულ დოკუმენტაციაში დასაზუსტებელ საკითხებთან დაკავშირებით

1. გზშ-ის ანგარიშის თანახმად „წინამდებარე გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის საფუძველზე მიღებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით, მიზანშეწონილია ძალადაკარგულად ჩაითვალოს, 2019 წლის 7 აგვისტოს N2-757 ბრძანებით გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება“. ვინაიდან, წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიშით გათვალისწინებულია არსებული 5 ანძის გადაადგილება და დამატებით 2 ახალი ანძის განთავსება, ხოლო არსებული გადაწყვეტილებით გათვალისწინებული საქმიანობა უკვე განხორციელებულია, შესაბამისად დაზუსტებას საჭიროებს 2019 წლის (ბრძანება N2-757) გადაწყვეტილების გაუქმების მიზანშეწონილობის საკითხი.

როგორც გზშ-ს ანგარიშშია მოცემული, შპს „აჭარისწყალი ჯორჯია“-ს მიერ შესრულებულია 2019 წლის 7 აგვისტოს N2-757 ბრძანებით გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით განსაზღვრული ყველა ვალდებულება.

ეგხ-ს ექსპლუატაციის განვლილ პერიოდში წარმოებული მონიტორინგის შედეგების და წინამდებარე ანგარიშის მომზადების პროცესში ჩატარებული კვლევის შედეგების მიხედვით, ელექტროგადამცემი ხაზის საყრდენების განთავსების წერტილებში და ახლად მოწყობილი მისასვლელი გზების დერეფნებში ჩატარებულია რეკულტივაციის სამუშაოები, ამასთანავე დღეს არსებული მდგომარეობით აქტიურად მიმდინარეობს ბუნებრივი რეკულტივაციის პროცესი. კვლევის შედეგების მიხედვით ეგხ-ს დერეფანში საშიში გეოდინამიკური პროცესების გააქტირების ნიშნები დაფიქსირებული არ არის.

როგორც ბიოლოგიური გარემოს კვლევის შედეგების მიხედვითაა დადგენილი, მცენარეულ საფარზე და ცხოველთა საბინადრო ადგილებზე ნარჩენი ზემოქმედების ფაქტები გამოვლენილი არ არის. მონიტორინგის პროცესში, ეგხ-ს ზემოქმედებით ფრინველების და ხელფრთიანების დაღუპვი ან დაზიანების ფაქტები დაფიქსირებული არ ყოფილა.

ზოგადად შეიძლება ითქვას, რომ ეგხ-ს დერეფანში დღეისათვის არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით, გარემოზე ზემოქმედების რისკების გაქტიურება მოსალოდნელი არ არის.

აღნიშნულის გათვალისწინებით, მიზანშეწონილად მიგვაჩია 2019 წლის 7 აგვისტოს N2-757 ბრძანებით გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაუქმება, რაზედაც გთხოვთ თქვენს გადაწყვეტილებას.

2. ანგარიშის თანახმად, N99 ანძა ამჟამინდელი განთავსების ადგილიდან გადაინაცვლებს 50 მეტრით, მდინარისკენ კლდოვან ქიშხე, მდინარიდან დაახლოებით 10 მეტრის მანძილზე. დაზუსტებას საჭიროებს ანძის განთავსების ზუსტი მანძილი (მდინარის ცოცხალი კალაპოტიდან რამდენ პროცენტია უზრუნველყოფის ხარჯის დროს იქნა აღებული). ამასთან აუცილებელია მოცემულ იქნას მდინარის შესაძლო გვერდითი ეროზიის ნიშნული თუნდაც ძირითადი ქანების შემთხვევაში. ანგარიშის თანახმად გათვალისწინებულია N99 ანძის დამატება N99 და N100 ანძას შორის მდინარიდან 20 მეტრში და ანძის განთავსება უსაფრთხოა, თუმცა ანგარიშში არ არის განსაზღვრული მდინარის გვერდითი ეროზიის, შესაძლო წარეცხვის ნიშნული. ამასთან N100 ანძის გადაადგილება გათვალისწინებულია მდინარის კალაპოტიდან 40 მეტრში და როგორც ანგარიშშია აღნიშნული ანძას საფრთხე არ შეექმნება მდინარის გვერდითი ეროზიის და წყალდიდობა/წყალმოვარდნების შედეგად. აღნიშნულთან დაკავშირებით დოკუმენტში ასევე არ არის მოცემული შესაბამისი გათვლები, რაც საჭიროებს დაზუსტებას;

N99 ანძის განთავსება დაგეგმილია მდ. აჭარისწყლის მარჯვენა სანაპიროს კლდოვან ფერდობზე. ანძის განთავსების მოედანი მდინარის სანაპირო ხაზიდან დაცილების მანძილი შეადგენს 10 მ-ს, ხოლო მდინარის სანაპიროს ნიშნულსა და ანძის განთავსების ნიშნულს შორის სხვაობა შეადგენს 12 მ-ს. მდინარის სანაპიროს ნიშნული აღებულია 100 წლიანი განმეორებადობის ხარჯის გატარების ნიშნულიდან (აღნიშნულის დადასტურების მიზნით გთხოვთ იხილოთ გზშ-ს ანგარიში სურათი 4.5.2.). შესაბამისად ანძის განთავსების ტერიტორიის დატბორვის რისკი პრაქტიკულად არ არსებობს.

ანძის განთავსების ადგილის საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევის შედეგების მიხედვით (იხილეთ გზშ-ს ანგარიში გვ. 61), 1.5 მ სიღრმის ქვემოთ წარმოდგენილია ძირითადი კლდოვანი გრუნტი, რაც უზრუნველყოფს საპროექტო მოედნის მდგრადობას.

როგორც ცნობილია, კლდოვან ქანებში, სიღრმული და გვერდითი ეროზიის განვითარება ხანგრძლივი პროცესია და ნაგებობის ძირითად ქანებზე დაფუძნების შემთხვევაში გვერდითი ეროზიის ზემოქმედების რისკი მინიმალურია.

რაც შეეხება N99A და N100 ანძების განთავსების ადგილებს, N1 დანართში მოცემული გაანგარიშების შედეგების მიხედვით, 100 წლიანი განმეორებადობის ხარჯის მაქსიმალური ხარჯების პირობებში ანძებს განთავსების ადგილების დატორვა მოსალოდნელი არ არის. რაც შეეხება გვერდითი ეროზიული პროცესების ზემოქმედებას მოსალოდნელი არ არის, მდინარის სანაპირო ზოლიდან დაცილების მანძილების გათვალისწინებით. ამასთანავე განსაკუთრებით აღსანიშნავია ის ფაქტი, რომ აღნიშნული საყრდენი ანძების მოწყობა და ექსპლუატაცია საშიში გეოდინამიკური პროცესების, მათ შორის მდინარისმიერი გვერდითი ეროზიული პროცესების გააქტიურებასთან დაკავშირებული არ იქნება.

3. გზშ-ის ანგარიშში არ არის წარმოდგენილი და დაზუსტებას საჭიროებს მდინარე აჭარისწყლის მაქსიმალური დონეების შესახებ ინფორმაცია ანძების განთავსების გასწორში.

საპროექტო ცვლილებას დაქვემდებარებული საყრდენი ანძების განთავსების ადგილებში გასწორებისათვის გაანგარიშებული მდ. აჭარისწყლის მაქსიმალური დონეების და ასევე გარეცხვის დონეების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია დანართში N1.

4. წარმოდგენილი უნდა იყოს ანძებთან მიმართებაში მდინარის როგორც გვერდითი ისე სიღრმითი ეროზიისა და გარეცხვის (მორეცხვის) დონეები;

გარეცხვის დონეების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია დანართში N1.

5. წარმოდგენილი უნდა იყოს ანძების გასწორში განივი პროფილები, რომელზეც შესაბამის მასშტაბში დატანილი იქნება მდინარის მაქსიმალური დონეები - ანძების შესაძლო დატბორვის ანალიზისათვის, მდინარის გვერდითი ეროზიების (წარეცხვის) მაქსიმალური და მდინარის სიღრმული/ფსკერული ეროზიის, წარეცხვის მაქსიმალური ნიშნულები;

საპროექტო ანძების კვეთებში მდინარის მაქსიმალური დონეების ნიშნულების და წარეცხვის ნიშნულების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია დანართში N1.

6. გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, N104A ანძის განთავსება იგეგმება მდინარის კალაპოტში არსებულ კუნძულზე, რაც ქმნის ანძის დაზიანების რისკებს. ამასთან აღნიშნულია, რომ დაგეგმილია ანძისათვის ადგილობრივი პირობების გათვალისწინებით სპეციალური კონსტრუქციის საძირკვლის მოწყობა, თუმცა რა კონსტრუქციით ან რა გათვლებით და ანგარიშებით მოხდება აღნიშნული დამცავი კონსტრუქციის საფუძვლის მოწყობა ანგარიშში წარმოდგენილი არ არის.

დაზუსტებას საჭიროებს თუ რა კონსტრუქციით ხდება მდინარეში, კუნძულზე განთავსებული ანძის დაცვა, ასევე მდინარის სიღრმითი ეროზიის ნიშნულები და კონსტრუქციის მოწყობის დეტალური პროექტი - შესაბამისი ანგარიშებით.

104-ე ანძის საპროექტო გადაწყვეტების დასაბუთება მოცემულია დანართში N2.

7. სსიპ საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს ცნობით, არსებული საპროექტო ტერიტორიის მონაკვეთები ექცევა კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების ფურტიოს ხიდის ფიზიკური და სხალთის მონასტრის ვიზუალური დაცვის ზონებში. შესაბამისად, „კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, დაგეგმილი სამუშაოები საჭიროებს სსიპ საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოსთან შეთანხმებას. შესაბამისად აღნიშნული შეთანხმების შესახებ დოკუმენტაცია წარმოდგენილი უნდა იყოს სააგენტოში.

საპროექტო ცვლილებას დაქვემდებარებული ანძების განთავსების ადგილები დიდი მანძილებითაა დაცილებული ფურტიოს ხიდიდან (პირდაპირი მანძილი 5 კმ) და სხალთის მონასტრიდან (პირდაპირი მანძილი 12 კმ). შესაბამისად, ანძების განთავსების ადგილები არ არის მოქცეული აღნიშნული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების ვიზუალური და დაცვის ზონებში და ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

პროექტში შეტანილ ცვლილებას დაქვემდებარებული ანძების და ფურტიოს ხიდის და სხალთის მონასტრის განთავსების ადგილების სიტუაციური სქემა და სსიპ კულტურული მემკვიდრეობის ეროვნული სააგენტოს წერილი მოცემულია დანართში N3.

8. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილ მონიტორინგის გეგმაში ცალკე გრაფაში უნდა აისახოს ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის კუთხით განსახორციელებელი ქმედებების სამინისტროსთან ანგარიშგების პერიოდულობის საკითხი.

წერილში მოცემული შენიშვნის გათვალისწინებით, მონიტორინგის გეგმაში შეტანილია შესაბამისი ცვლილება და საპროექტო ცვლილებების არეალში ჩატარებული ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის შედეგები სსიპ გარემოს ერვნული სააგენტოში წარდგენილი იქნება წელიწადში ორჯერ.

მონიტორინგის გეგმის კორექტირებული ვერსია მოცემულია დანართში N4.

პატივისცემით,

სატიშ რამეშ ბატი

შპს „აჭარისწყალი ჯორჯია“ -ს
აღმასრულებელ დირექტორი